Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2009 για την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών και των διευθυντών σχολείων

(2009/C 302/04)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ:

1. Τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβώνας της 23ης-24ης Μαρτίου 2000, στα οποία τονίζεται ότι η επένδυση στον άνθρωπο έχει ζωτική σημασία για τη θέση της Ευρώπης στην οικονομία της γνώσης και ζητείται από τα κράτη μέλη να ληφθούν μέτρα για την άρση των εμποδίων στην κινητικότητα των διδασκάλων και για την προσέλκυση διδασκάλων υψηλής ποιότητας ([1]).

2. Τον στόχο 1.1 του Προγράμματος «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010», ο οποίος υπογραμμίζει τη σημασία της προσέλκυσης και της παραμονής προσοντούχων και κινητοποιημένων ανθρώπων στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού, του καθορισμού των δεξιοτήτων που είναι απαραίτητο να διαθέτουν οι εκπαιδευτικοί για να καλύπτουν τις μεταβαλλόμενες ανάγκες της κοινωνίας, της εξασφάλισης των προϋποθέσεων για την παροχή υποστήριξης στους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές μέσω της αρχικής κατάρτισης και της συνεχούς επιμόρφωσης, και της προσέλκυσης στην εκπαίδευση και κατάρτιση ατόμων που έχουν επαγγελματική πείρα σε άλλους τομείς. ([2])

3. Το ψήφισμα του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2002 για τη δια βίου μάθηση, το οποίο καλεί τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την εκπαίδευση και την κατάρτιση εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών που ασχολούνται με τη δια βίου μάθηση, ώστε να αποκτήσουν τις απαιτούμενες διδακτικές δεξιότητες για την κοινωνία της γνώσης ([3]).

4. Την κοινή ενδιάμεση έκθεση του Συμβουλίου και της Επιτροπής της 26ης Φεβρουαρίου 2004 σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της Λισσαβώνας στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης ([4]), η οποία δίνει προτεραιότητα στον καθορισμό κοινών ευρωπαϊκών αρχών όσον αφορά τα προσόντα και τις ικανότητες που πρέπει να διαθέτουν οι εκπαιδευτικοί προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν στον μεταβαλλόμενο ρόλο τους στο πλαίσιο της κοινωνίας της γνώσης ([5]).

5. Την κοινή ενδιάμεση έκθεση του Συμβουλίου και της Επιτροπής της 23ης Φεβρουαρίου 2006 για την εφαρμογή του προγράμματος εργασιών «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010», το οποίο υπογραμμίζει ότι οι επενδύσεις στην κατάρτιση εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών και η ενίσχυση της ηγετικής θέσης για τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης έχουν καίρια σημασία για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης ([6]).

6. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2006, για την αποτελεσματικότητα και δικαιότητα στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, στα οποία αναφέρεται ότι το ενδιαφέρον, οι δεξιότητες και οι ικανότητες των διδασκόντων, των εκπαιδευτών, άλλων μελών του διδακτικού προσωπικού και των υπηρεσιών καθοδήγησης και πρόνοιας, καθώς και η ποιότητα των διευθυντικών στελεχών των σχολείων, αποτελούν βασικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην επίτευξη μαθησιακών αποτελεσμάτων υψηλής ποιότητας και ότι οι προσπάθειες του διδακτικού προσωπικού θα πρέπει να υποστηρίζονται από συνεχή επαγγελματική εξέλιξη.

7. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με τις μελλοντικές προτεραιότητες για ενισχυμένη ευρωπαϊκή συνεργασία όσον αφορά την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, στα οποία τονίζεται η ανάγκη για εκπαιδευτικούς με προσόντα υψηλής στάθμης που αναλαμβάνουν συνεχή επαγγελματική εξέλιξη ([7]).

8. Την απόφαση αριθ. 1720/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Νοεμβρίου 2006, για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα της δια βίου μάθησης, η οποία περιλαμβάνει τον ειδικό στόχο «ενίσχυση της ποιότητας και της ευρωπαϊκής διάστασης της εκπαίδευσης των δασκάλων» και υποστηρίζει την κινητικότητα του διδακτικού και του λοιπού προσωπικού του εκπαιδευτικού τομέα. ([8])

9. Τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης ([9]), στην οποία καθορίζονται οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι συμπεριφορές που απαιτούνται για την προσωπική ολοκλήρωση και ανάπτυξη, την ιδιότητα του ενεργού πολίτη, την κοινωνική συνοχή και την απασχολησιμότητα και οι οποίες, λόγω του εγκάρσιου χαρακτήρα τους, προϋποθέτουν μεγαλύτερο βαθμό συνεργασίας και ομαδικής εργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών, καθώς και προσέγγιση της διδασκαλίας η οποία υπερβαίνει τα παραδοσιακά όρια μεταξύ θεματικών τομέων.

10. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 25ης Μαΐου 2007 σχετικά με συνεκτικό πλαίσιο δεικτών και σημείων αναφοράς για την παρακολούθηση της προόδου που έχει επιτευχθεί ως προς τους στόχους της Λισσαβώνας στην εκπαίδευση και κατάρτιση με τα οποία ζητείται η ανάπτυξη δείκτη σχετικά με την επαγγελματική εξέλιξη εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών ([10]).

11. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχομένων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την

([1]) *Βελτίωση της εκπαίδευσης και κατάρτισης των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών* — SN 100/1/00 REV 1.
([2]) ΕΕ C 142, 14.6.2002.
([3]) ΕΕ C 163, 9.7.2002.
([4]) 6905/04.
([5]) Παραρτήματα I και II του εγγρ. 12414/07 ADD 1.
([6]) ΕΕ C 79, 1.4.2006.
([7]) ΕΕ C 298, 8.12.2006.
([8]) ΕΕ L 327, 24.11.2006.
([9]) ΕΕ L 394, 30.12.2006.
([10]) ΕΕ C 311, 21.12.2007.

κινητικότητα της νεολαίας, με τα οποία καλούνται τα κράτη μέλη να εργασθούν για να επιτύχουν την κινητικότητα των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτών και άλλου εκπαιδευτικού προσωπικού. [1]

12. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Μαΐου 2009 σχετικά με στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης [2], τα οποία συνιστούν την σταδιακή επέκταση της κινητικότητας για τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές ώστε να καταστούν οι περίοδοι μάθησης στο εξωτερικό ο κανόνας και όχι η εξαίρεση, και τα οποία ορίζουν ως μία από τις προτεραιότητες κατά τον πρώτο κύκλο εργασιών την ανάγκη εστίασης στην ποιότητα της αρχικής εκπαίδευσης και της πρώιμης στήριξης της σταδιοδρομίας των νέων εκπαιδευτικών, καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας των συνεχών ευκαιριών επαγγελματικής εξέλιξης για τους εκπαιδευτικούς, τους εκπαιδευτές και όσους εμπλέκονται στις δραστηριότητες ηγεσίας ή καθοδήγησης, και καλεί την Επιτροπή να μελετήσει τη δυνατότητα να περιλαμβάνεται η κινητικότητα των εκπαιδευτικών σε οιαδήποτε μελλοντική πρόταση σημείου αναφοράς για την κινητικότητα.

και ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ΙΔΙΩΣ

1. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχομένων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, της 15ης Νοεμβρίου 2007, σχετικά με τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών [3], στα οποία συμφωνήθηκε να καταβληθούν προσπάθειες ώστε να διασφαλισθεί ότι οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται και υποστηρίζονται σε όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής τους ζωής να συνεχίζουν να αποκτούν νέες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες όπως απαιτείται, καθώς και να διασφαλίζεται ότι οι εκπαιδευτικοί που κατέχουν διευθυντικές θέσεις έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας κατάρτιση σε θέματα διαχείρισης και διεύθυνσης σχολείων.

2. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνερχομένων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την προετοιμασία των νέων για τον 21ο αιώνα [4], στα οποία καλούνται τα κράτη μέλη — ακολουθώντας τα προαναφερόμενα συμπεράσματα για τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών — να εστιάσουν τη συνεργασία τους στην παροχή σε όλους τους εκπαιδευτικούς της δυνατότητας συμμετοχής σε διαρθρωμένα προγράμματα στήριξης κατά την αρχή της σταδιοδρομίας τους, στη βελτίωση της προσφοράς και της ποιότητας των προγραμμάτων συνεχούς κατάρτισης των εκπαιδευτικών και των επιπέδων συμμετοχής στα προγράμματα αυτά, καθώς και στη βελτίωση της πρόσληψης και κατάρτισης των διευθυντών σχολικών ιδρυμάτων.

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ ότι

Ενώ η ευθύνη της οργάνωσης και του περιεχομένου των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης εξακολουθεί να αποτελεί αρμοδιότητα των κρατών μελών, η συνεργασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, μαζί με την αποδοτική χρήση των κοινοτικών προγραμμάτων, μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της ποιοτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την υποστήριξη και συμπλήρωση των μέτρων που λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο και τη βοήθεια προς τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν κοινές προκλήσεις.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι

1. Οι γνώσεις, οι δεξιότητες και η δέσμευση των εκπαιδευτικών [5], καθώς και η ποιοτική διεύθυνση σχολικών ιδρυμάτων, αποτελούν τους σημαντικότερους παράγοντες για την επίτευξη εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων υψηλής ποιότητας. Η ποιοτική διδασκαλία και η ικανότητα παρότρυνσης προς όλους τους μαθητές να αξιοποιήσουν στο μέγιστο βαθμό τις δυνατότητές τους μπορούν να έχουν μόνιμη θετική επίδραση στο μέλλον των νέων. Για τον λόγο αυτό, έχει βασική σημασία όχι μόνο να εξασφαλίζεται ότι όσοι προσλαμβάνονται σε θέσεις διδασκαλίας και διεύθυνσης σχολείων είναι υψηλού επιπέδου και απολύτως κατάλληλοι για το έργο που καλούνται να επιτελέσουν, αλλά και να παρέχεται το υψηλότερο δυνατό πρότυπο αρχικής εκπαίδευσης και συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης για το εκπαιδευτικό προσωπικό σε όλα τα επίπεδα. Η επίτευξη του στόχου αυτού θα έχει ως αποτέλεσμα το συγκεκριμένο επάγγελμα να αποκτήσει μεγαλύτερο κύρος και να καταστεί πιο ελκυστικό.

2. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα, τα οποία είναι βασικοί παράγοντες για να προετοιμάσουν τους εκπαιδευτικούς και τους διευθυντές σχολείων για να φέρουν εις πέρας τα καθήκοντά τους καθώς και για να εξασφαλίσουν την αδιάλειπτη επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών και των διευθυντών σχολείων, πρέπει να είναι υψηλής ποιότητας, να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και να βασίζονται σε έναν ισόρροπο συνδυασμό σοβαρής πανεπιστημιακής έρευνας και εκτεταμένης πρακτικής πείρας. Είναι ουσιαστικής σημασίας να αντιμετωπίζεται ως συνεκτικό σύνολο η αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, η πρώιμη στήριξη της σταδιοδρομίας (εισαγωγική κατάρτιση [6]) και η συνεχής επαγγελματική εκπαίδευση.

3. Η πρώτη θέση απασχόλησης ενός νέου εκπαιδευτικού μετά την περάτωση της αρχικής του εκπαίδευσης συνιστά ιδιαίτερα σημαντική περίοδο όσον αφορά τη δραστηριοποίησή του, τις επιδόσεις και την επαγγελματική του εξέλιξη. Εκπαιδευτικοί που μόλις έχουν αποκτήσει τα κατάλληλα προσόντα ενδεχομένως δυσκολεύονται να προσαρμοσθούν στις πραγματικές σχολικές καταστάσεις και να εφαρμόσουν όσα έχουν μάθει κατά την αρχική τους εκπαίδευση στη διδασκαλία. Πράγματι, πολλοί εγκαταλείπουν τελικά την εκπαιδευτική τους σταδιοδρομία, με υψηλό κόστος, τόσο για τους ίδιους, όσο και για την κοινωνία. Σημαντικά στοιχεία μετά από έρευνα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο δείχνουν, ωστόσο, ότι τα διαρθρωμένα προγράμματα στήριξης για όλους τους νέους εκπαιδευτικούς μπορούν να μειώσουν αυτό το φαινόμενο. Αυτά μπορεί επίσης να είναι επωφελή για εκπαιδευτικούς που επανέρχονται στο επάγγελμα.

4. Κανένας κύκλος σπουδών αρχικής εκπαίδευσης εκπαιδευτικών, όσο και αν είναι εξαιρετικής ποιότητας, δεν μπορεί να εφοδιάσει τους εκπαιδευτικούς με όλες τις ικανότητες που θα χρειασθούν κατά τη σταδιοδρομία τους. Οι απαιτήσεις που αντιμετωπίζει το εκπαιδευτικό επάγγελμα εξελίσσονται ταχέως, επιβάλλοντας την ανάγκη νέων προσεγγίσεων. Για να είναι πλήρως αποδοτικοί στη

(1) ΕΕ C 320, 16.12.2008.
(2) ΕΕ C 119, 28.5.2009.
(3) ΕΕ C 300, 12.12.2007.
(4) ΕΕ C 319, 13.12.2008.

(5) Για τους σκοπούς των παρόντων συμπερασμάτων, ο όρος *εκπαιδευτικός* χρησιμοποιείται για τα πρόσωπα στα οποία έχει αναγνωρισθεί η ιδιότητα του εκπαιδευτικού (ή ισοδύναμη ιδιότητα) σύμφωνα με τη νομοθεσία και την πρακτική των κρατών μελών. Καλύπτει την ειδική κατάσταση των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, αλλά δεν περιλαμβάνει πρόσωπα τα οποία απασχολούνται εκτός των επισήμων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης λόγω της διαφορετικής φύσης και συνάρτησης των καθηκόντων τα οποία εκπληρώνουν.

(6) Ο όρος «εισαγωγική κατάρτιση» χρησιμοποιείται στο κείμενο αυτό αναφερόμενος σε κάθε διαρθρωμένο πρόγραμμα στήριξης που παρέχεται σε νέους εκπαιδευτικούς μετά το πέρας του επίσημου προγράμματός τους αρχικής εκπαίδευσης και κατά την έναρξη της πρώτης σύμβασής τους ως εκπαιδευτικών σε σχολείο.

διδασκαλία και ικανοί να προσαρμόζονται στις εξελισσόμενες ανάγκες των μαθητών σε ένα κόσμο που χαρακτηρίζεται από ταχείες κοινωνικές, πολιτιστικές, οικονομικές και τεχνολογικές μεταβολές, θα πρέπει οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί να εξετάζουν τις δικές τους μαθησιακές ανάγκες στο πλαίσιο του ιδιαίτερου σχολικού τους περιβάλλοντος, και να αναπτύσσουν μεγαλύτερη υπευθυνότητα για τη δική τους δια βίου μάθηση ως μέσο επικαιροποίησης ή ανάπτυξης των δικών τους γνώσεων και δεξιοτήτων. Ωστόσο, υπάρχουν μαρτυρίες ότι μερικοί εκπαιδευτικοί έχουν ακόμη πολύ λίγες ευκαιρίες συμμετοχής σε προγράμματα συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης, ενώ σημαντικός αριθμός όσων διαθέτουν τέτοιες ευκαιρίες θεωρεί ότι τα εν λόγω προγράμματα δεν καλύπτουν πάντοτε ικανοποιητικά τις προσωπικές ανάγκες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν.

5. Η αποτελεσματική διεύθυνση των σχολείων συνιστά βασικό παράγοντα για τη διαμόρφωση του συνολικού περιβάλλοντος διδασκαλίας και μάθησης, για τη δημιουργία φιλοδοξιών και τη στήριξη των μαθητών, των γονέων και του προσωπικού, προωθώντας έτσι υψηλότερα επίπεδα επιτευγμάτων. Είναι, συνεπώς, βασικής σημασίας να διασφαλιστεί ότι τα διευθυντικά στελέχη έχουν, ή μπορούν να αναπτύξουν τις ικανότητες και τα προσόντα που χρειάζονται προκειμένου να αναλάβουν τα αυξημένα καθήκοντα τα οποία αντιμετωπίζουν. Εξίσου σημαντικό είναι να διασφαλιστεί ότι τα διευθυντικά στελέχη δεν επιβαρύνονται υπερβολικά με διοικητικά καθήκοντα και ότι επικεντρώνονται στα ουσιαστικά θέματα, όπως είναι η ποιότητα της μάθησης, τα προγράμματα, τα παιδαγωγικά θέματα, καθώς και η απόδοση, τα κίνητρα και η εξέλιξη του προσωπικού.

6. Το διδακτικό προσωπικό σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων των διευθυντικών στελεχών, μπορεί να επωφεληθεί περισσότερο από την αυξανόμενη κινητικότητα και δικτύωση στον τομέα της μάθησης, δεδομένης της συμβολής της κινητικότητας και της δικτύωσης στην ενίσχυση της ποιότητας των συστημάτων και φορέων του τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και για να καταστούν τα συστήματα αυτά περισσότερο ανοιχτά, εξωστρεφή, προσβάσιμα και αποδοτικά.

ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι

1. Μολονότι τα εκπαιδευτικά συστήματα της Ευρώπης διαφέρουν από πολλές απόψεις, συμμερίζονται την κοινή ανάγκη να ελκύσουν και να διατηρήσουν εκπαιδευτικό προσωπικό και διευθυντικά στελέχη υψηλού επιπέδου προκειμένου να διασφαλίσουν εκπαιδευτικά αποτελέσματα υψηλής ποιότητας. Πρέπει, συνεπώς, να δοθεί μεγάλη φροντίδα και προσοχή στον ορισμό των απαιτούμενων προσόντων των μελλοντικών εκπαιδευτικών και διευθυντών σχολείων, στην επιλογή τους και στην προετοιμασία τους για να εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους.

2. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα των εκπαιδευτικών πρέπει να είναι υψηλής ποιότητας, με τεκμηριωμένη βάση και συναφή προς τις ανάγκες. Οι αρμόδιοι για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών — και μάλιστα για την εκπαίδευση των εκπαιδευτών των εκπαιδευτικών — πρέπει και οι ίδιοι να έχουν φθάσει σε ένα υψηλό ακαδημαϊκό επίπεδο και να κατέχουν πλούσια πρακτική πείρα διδασκαλίας, καθώς και τις ικανότητες που απαιτεί η σωστή διδασκαλία. Πρέπει επίσης να καταβληθούν προσπάθειες για να διασφαλιστεί ότι τα ιδρύματα κατάρτισης εκπαιδευτικών συνεργάζονται αποτελεσματικά,, αφενός με εκείνους που πραγματοποιούν παιδαγωγικές έρευνες σε άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και αφετέρου με τα διευθυντικά στελέχη των σχολείων.

3. Δεδομένου ότι οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν αυξανόμενες απαιτήσεις και ότι ο ρόλος τους καθίσταται όλο και περισσότερο πολύπλοκος, χρειάζεται να έχουν πρόσβαση σε αποτελεσματική προσωπική και επαγγελματική υποστήριξη καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους, και ιδίως το διάστημα που εισέρχονται για πρώτη φορά στο επάγγελμα.

4. Σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο, και σύμφωνα με την έννοια της δια βίου μάθησης, η εκπαίδευση και η εξέλιξη των εκπαιδευτικών θα πρέπει να αποτελεί ένα συνεκτικό συνεχές σύστημα, αρχίζοντας από την αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών (με έντονη πρακτική συνιστώσα), εισαγωγική κατάρτιση και συνεχή επαγγελματική εξέλιξη. Συγκεκριμένα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες ώστε να διασφαλιστεί ότι:

α) οι εκπαιδευτικοί που έχουν αποκτήσει προσφάτως το πτυχίο τους λαμβάνουν επαρκή και αποτελεσματική στήριξη και καθοδήγηση κατά τα πρώτα έτη της σταδιοδρομίας τους,

β) προάγεται μια ενδοσκοπική προσέγγιση σύμφωνα με την οποία τόσο οι εκπαιδευτικοί που έχουν αποκτήσει προσφάτως το πτυχίο τους όσο και οι περισσότερο έμπειροι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται συνεχώς να επανεξετάζουν το έργο τους σε ατομικό και σε συλλογικό επίπεδο·

γ) όλοι οι εκπαιδευτικοί λαμβάνουν τακτικά επιστροφή πληροφοριών όσον αφορά την απόδοσή τους, μαζί με βοήθεια για τον εντοπισμό των αναγκών επαγγελματικής τους εξέλιξης και την κατάρτιση σχεδίου για την αντιμετώπισή τους,

δ) βάσει αυτής της επιστροφής πληροφοριών, παρέχονται επαρκείς ευκαιρίες για την πρακτική άσκηση των εκπαιδευτικών προκειμένου να αναβαθμίσουν, να αναπτύξουν και να επεκτείνουν τα προσόντα τους καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους, και ενθαρρύνονται και τους παρέχονται οι δυνατότητες να το πράξουν,

ε) τα προγράμματα επαγγελματικής εξέλιξης για τους εκπαιδευτικούς είναι συναφή, προσαρμοσμένα στις ανάγκες, έχουν στέρεες πρακτικές βάσεις και εξασφαλίζουν την ποιότητα,

στ) οι εκπαιδευτικοί και τα διευθυντικά στελέχη ενθαρρύνονται και τους παρέχονται οι δυνατότητες να επωφελούνται των ευκαιριών που προσφέρονται από συστήματα ανταλλαγών και κινητικότητας, και από δίκτυα, τόσο σε εθνικό, όσο και διεθνές επίπεδο,

ζ) οι εκπαιδευτικοί και τα διευθυντικά στελέχη ενθαρρύνονται και τους παρέχονται οι δυνατότητες να πραγματοποιούν προχωρημένη επαγγελματική εκπαίδευση και ανάπτυξη, να συμμετέχουν σε παιδαγωγικές έρευνες και να επωφελούνται ευκαιριών να αναπτύξουν τη γνώση τους σε άλλους επαγγελματικούς τομείς.

5. Δεδομένου του σημαντικού αντίκτυπου που έχουν τα διευθυντικά στελέχη των σχολείων στο συνολικό μαθησιακό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της παροχής κινήτρων στο προσωπικό, στην τόνωση του ηθικού και στις επιδόσεις, στις πρακτικές διδασκαλίας και στις συμπεριφορές και φιλοδοξίες των μαθητών και των γονέων ομοίως, είναι ανάγκη να διασφαλιστεί ότι έχουν επαρκείς ευκαιρίες να αναπτύξουν και να διατηρήσουν αποτελεσματικές δεξιότητες διεύθυνσης. Δεδομένου δε ότι οι προκλήσεις της διεύθυνσης μαθησιακών κοινοτήτων είναι παρόμοιες σε όλη την Ευρώπη, τα διευθυντικά στελέχη των σχολείων θα μπορούσαν επίσης να επωφεληθούν από την εκμάθηση μέσω συνεργασίας με τους ομολόγους τους σε άλλα κράτη μέλη, ανταλλάσσοντας εμπειρία και παραδείγματα βέλτιστης πρακτικής, και μέσω διασυνοριακών ευκαιριών για επαγγελματική ανάπτυξη.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

1. Να λάβουν περαιτέρω μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι το επάγγελμα του εκπαιδευτικού ελκύει και συγκρατεί υποψήφιους υψηλού βεληνεκούς, και ότι οι εκπαιδευτικοί τυγχάνουν επαρκούς προετοιμασίας και στήριξης ώστε να μπορέσουν να εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους αποτελεσματικά.

2. Να προβλέψουν καταλλήλως για όλους τους νέους εκπαιδευτικούς τη συμμετοχή σε πρόγραμμα εισαγωγής στο επάγγελμα που τους προσφέρει τόσο επαγγελματική, όσο και προσωπική στήριξη κατά τα πρώτα έτη τους σε θέση εκπαιδευτικού.

3. Να προβλέψουν τη διεξαγωγή τακτικών επανεξετάσεων των ατομικών αναγκών επαγγελματικής εξέλιξης των εκπαιδευτικών όπως ορίζονται με βάση την αυτοαξιολόγηση και/ή την εξωτερική αξιολόγηση και να παράσχουν επαρκείς ευκαιρίες για συνεχή επαγγελματική εξέλιξη με στόχο την κάλυψη των αναγκών αυτών και να διασφαλίσουν στη συνέχεια θετικές επιπτώσεις στα μαθησιακά αποτελέσματα των μαθητών.

4. Να προωθήσουν δραστήρια τις δυνατότητες που προσφέρονται για συστήματα ανταλλαγής και κινητικότητας τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο, και να υποστηρίξουν τη συμμετοχή σε τέτοια συστήματα με στόχο να αυξηθεί ουσιαστικά ο αριθμός των εκπαιδευτικών και των διευθυντικών στελεχών των σχολείων που επωφελούνται από αυτά.

5. Να επανεξετάσουν τις αρμοδιότητες που απονέμονται — και την παροχή στήριξης — στα διευθυντικά στελέχη των σχολείων, ιδίως με στόχο να μειωθεί η διοικητική τους επιβάρυνση ώστε να εστιάσουν την προσοχή τους στη διαμόρφωση του γενικότερου εκπαιδευτικού και μαθησιακού περιβάλλοντος, και στην προώθηση υψηλότερων επιπέδων επίδοσης.

6. Να διασφαλίσουν ότι υπάρχουν υψηλής ποιότητας δυνατότητες για την ανάπτυξη των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των συμπεριφορών που απαιτούνται τόσο από τους μελλοντικούς, όσο και από τους εν ενεργεία εκπαιδευτικούς, καθώς και να αναπτύξουν — για παράδειγμα, μέσω ειδικών προγραμμάτων — τη γνώση, τις δεξιότητες και τις συμπεριφορές που απαιτούνται ώστε η διεύθυνση των σχολείων να ασκείται αποτελεσματικά.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Να ενισχύσει και να στηρίξει την ευρωπαϊκή πολιτική συνεργασία στους τομείς της αρχικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης και της διεύθυνσης των σχολείων, ιδίως με τη δημιουργία μηχανισμών και δραστηριοτήτων μάθησης από ομοτίμους για την ανταλλαγή γνώσεων, εμπειρίας και εμπειρογνωμοσύνης μεταξύ όσων διαμορφώνουν πολιτική και των επαγγελματιών της εκπαίδευσης.

2. Να προσφέρει πρακτικές συμβουλές σε όσους διαμορφώνουν πολιτικές σχετικά με την κατάρτιση διαρθρωμένων προγραμμάτων εισαγωγής στο επάγγελμα για όλους τους νέους εκπαιδευτικούς, μαζί με παραδείγματα μέτρων που μπορούν να ληφθούν για την εφαρμογή ή βελτίωση αυτών των προγραμμάτων.

3. Να προωθήσει και να υποστηρίξει μεγαλύτερη συμμετοχή των εκπαιδευτικών, των διευθυντικών στελεχών και των εκπαιδευτών των εκπαιδευτικών των σχολείων σε διεθνικά συστήματα κινητικότητας, συμπράξεις και σχέδια που καταρτίζονται δυνάμει κοινοτικών προγραμμάτων, ιδίως το πρόγραμμα δια βίου μάθησης.

4. Να εκπονήσει μελέτη των ρυθμίσεων που ισχύουν στα κράτη μέλη για την επιλογή, την πρόσληψη και την κατάρτιση εκπαιδευτών των εκπαιδευτικών.

5. Να παράσχει σύνοψη των εκπαιδευτικών προσόντων στα κράτη μέλη για την επιλογή, την πρόσληψη και την κατάρτιση εκπαιδευτών εκπαιδευτικών.

6. Να υποστηρίξει την περαιτέρω ανάπτυξη τεκμηριωμένης βάσης σχετικά με τα επαγγέλματα του εκπαιδευτικού και του διευθυντή σχολείων, μεταξύ άλλων, μέσω συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς.

7. Να ενημερώσει το Συμβούλιο, μέσω των υφισταμένων μηχανισμών υποβολής εκθέσεων και με την πρώτη ευκαιρία που θα προσφερθεί, σχετικά με τα μέτρα που έλαβαν τα κράτη μέλη και στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συνεργασίας ως συνέχεια των συμπερασμάτων του Συμβουλίου του Νοεμβρίου του 2007 για τη βελτίωση της ποιότητας της κατάρτισης των εκπαιδευτικών καθώς και των συμπερασμάτων του Νοεμβρίου του 2008 για ένα θεματολόγιο ευρωπαϊκής συνεργασίας για τα σχολεία σε σχέση με την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών και των διευθυντικών στελεχών των σχολείων.